

Dotacje unijne

– jak pozyskać środki dla firmy

1. Priorytetowe inwestycje

W perspektywie finansowania 2014–2020 Polska jest największym beneficjentem pomocy unijnej. Z budżetu polityki spójności na lata 2014–2020 otrzymamy 82,5 mld euro.

W nowym okresie priorytetowo został potraktowany wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność.

Duże kwoty Polska zainwestuje w infrastrukturę transportową (drogową i kolejową), ale największy wzrost wydatków nastąpi w sferze innowacyjności i wsparcia przedsiębiorców.

Największy wachlarz wsparcia przewidziano do dyspozycji mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Dotacje dla tych podmiotów zostały przewidziane przede wszystkim w Programach Regionalnych poszczególnych województw, ale też w programach krajowych, takich jak Program Inteligentny Rozwój, Polska Wschodnia, Program Wiedza Edukacja Rozwój.

Tabela 1. Środki unijne w programach krajowych

Nazwa programu	Budżet	Cel
Program Infrastruktura i Środowisko	27,4 mld euro	Wspieranie inwestycji infrastrukturalnych przyjaznych środowisku
Program Inteligentny Rozwój	8,6 mld euro	Wsparcie na badania, rozwój, innowacje
Program Wiedza Edukacja Rozwój	4,7 mld euro	Rozwój szkolnictwa wyższego, wsparcie osób młodych, innowacje społeczne, współpraca ponadnarodowa
Program Polska Cyfrowa	2,2 mld euro	Rozwój szybkiego internetu, e-administracji i wsparcie osób wykluczonych cyfrowo
Program Polska Wschodnia	2 mld euro	Innowacje, przedsiębiorczość, infrastruktura transportowa
Program Pomoc Techniczna	0,7 mld euro	Zapewnienie sprawnego systemu wdrażania polityki spójności w latach 2014–2020
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	8,6 mld euro	Wsparcie rolnictwa
Program Rybactwo i Morze	0,5 mld euro	Wsparcie rybołówstwa

Funduszami regionalnych programów operacyjnych zarządzają instytucje samorządowe – czyli zarządy województw.

Puła pieniędzy, jaką przydzielono województwom, wynosi 31,28 mld euro, co stanowi aż około 40% całości budżetu polityki spójności.

Poziom dofinansowań jest nierównomierny i waha się w zależności od regionu (budżet funduszy unijnych dla poszczególnych województw przedstawia tabela 9 na str. 17).

W obecnym budżecie priorytetowo zostały potraktowane inwestycje realizowane w obszarach:

1. Badania i Rozwój (B+R);
2. Inteligentne specjalizacje;
3. Rozwój firm;
4. Technologie informacyjno-komunikacyjne;
5. Ochrona środowiska;
6. Ekspansja zagraniczna.

Tabela 2. Priorytetowe inwestycje w latach 2014–2020

Obszar inwestycyjny	Cel
Badania i Rozwój (B+R)	Rozwój infrastruktury w firmach oraz prowadzenie przez nie prac badawczo-rozwojowych.
Inteligentne specjalizacje	Realizacja inwestycji w branżach wskazanych jako szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju regionu i kraju, np. wzornictwo i włókiennictwo w łódzkim, technologie informacyjne i komunikacyjne czy medycyna w śląskim.
Rozwój firm	O dofinansowanie będą mogły starać się firmy realizujące inwestycje, w wyniku których nastąpi: ■ wprowadzenie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub zmian w sposobie świadczenia usług, skutkujące wprowadzeniem na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług przy jednoczesnym zwiększeniu zatrudnienia, ■ rozbudowa przedsiębiorstwa, w tym zakup nowoczesnych maszyn i sprzętu produkcyjnego.
Technologie informacyjno-komunikacyjne	Wprowadzanie w firmach rozwiązań wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, których efektem będzie sprzedaż produktów i usług w Internecie, wdrożenie rozwiązań usprawniających organizację i zarządzanie przedsiębiorstwem czy też tworzenie portali pracowniczych do zarządzania zasobami personalnymi on-line.
Ochrona środowiska	Wprowadzanie rozwiązań powodujących zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz działania w takich branżach jak zagospodarowanie odpadów czy produkcja energii ze źródeł odnawialnych.
Ekspansja zagraniczna	Wspierana będzie międzynarodowa współpraca gospodarcza przedsiębiorstw i promocja firm za granicą. Pieniądze będzie można uzyskać m.in. na udział w targach zagranicznych oraz misjach gospodarczych.

Przystępując do aplikowania o środki unijne, należy pamiętać, że nie są one łatwym pieniądzem. Uzyskanie dofinansowania to dopiero początek drogi. Skomplikowane procedury rozliczania tych środków, kontrole, konieczność utrzymania założonych wskaźników i zachowania trwałości projektów zniechęcają przedsiębiorców.

W perspektywie finansowania 2014–2020 projekty są, niestety, trudniejsze niż dotychczas. Nie mogą to już być proste projekty inwestycyjne. Wymagają pokazania strategii, zwłaszcza w wymiarze innowacyjności, oraz wpisania w cele krajowe i regionalne.

Przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju deklarują natomiast, że na bieżąco będą analizowane bariery w zakresie inwestowania pieniędzy unijnych i podejmowane będą działania zmierzające do usuwania tych barier. W związku z tym 24 lutego 2016 r. Rada Ministrów przyjęła **Plan działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa na lata 2014–2020**.

Przyspieszenie wydawania środków unijnych jest obecnie sprawą kluczową, ponieważ występuje już znaczne opóźnienie w tym zakresie.

2. Aplikowanie o środki unijne

Fundusze unijne dla przedsiębiorców zapewniają przede wszystkim dwa krajowe programy operacyjne, tj. Inteligentny Rozwój i Polska Wschodnia oraz programy regionalne 16 województw. Największy wachlarz wsparcia skierowany jest do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

2.1. Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (PO IR) jest następcą Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG), realizowanego w latach 2007–2013.

Do najważniejszych zadań programu należy prowadzenie badań naukowych, rozwój nowych, innowacyjnych technologii oraz działania na rzecz podnoszenia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw. PO IR koncentruje się na obszarach tematycznych o najwyższym potencjale naukowym i gospodarczym w skali kraju i regionów, czyli tzw. inteligentnych specjalizacjach.